

Кой е съдебният заседател?

- Съдебните заседатели са **представители на обществеността** в заседанията по наказателни дела за престъпления в първа инстанция. Участието им е предвидено в правораздаването от Конституцията. Те не са юристи, но могат и да са с юридическо образование.
- **Задължително е да са на възраст от 21 до 68 г.**, да имат настоящ адрес в общината, която попада в рамките на съдебния район на съда, за който кандидатстват. Необходимо е да имат най-малко средно образование, да не са осъждани, независимо от реабилитацията и да не страдат от психически заболявания.
- **Съдебният заседател не е съдия, но е равностоен член на състава.** Съдебният състав събира и проверява доказателствата, за да установи обективната истина по делото. След приключване на делото, съдебният състав постановява решение или присъда. Ако някой член е на различно становище от това на мнозинството, подписва съдебния акт с „**особено мнение**“ и пише мотиви за това.

Кой е съдебният заседател?

Съдебният заседател не трябва да забравя, че подсъдимият се счита за невинен до завършване на наказателното производство с влязла в сила присъда.

Решенията се вземат въз основа на събрани доказателства, а не по предварително убеждение!

При делата за престъпления е поставено **законово изискване за неизменност на състава** – съдии и съдебни заседатели. Това означава, че делото се разглежда от един и същ състав на съда от започването до приключването му дело. Когато някой член от състава на съда не може да продължи да участва в разглеждането на делото и се налага да бъде заменен, то започва отначало с нов състав.

Възнаграждение

- **Съдебните заседатели получават възнаграждение** за времето, в което изпълняват функциите си от бюджета на съдебната власт. То се определя въз основа на действително отработените часове за деня, които съответстват на времетраенето на съдебното заседание до обявяването на съдебния акт, включително и за започнат час. В случай на отлагане на съдебното заседание на съдебните заседатели се заплаща възнаграждение, определено на същия принцип.
- **Размерът на възнаграждението** на съдебните заседатели на ден се равнява на $\frac{1}{22}$ от 60 на сто от основната заплата на окръжен, но не по-малко от 20 лв. на ден. Към 2022г. Заплащането е 14,02 лв./час, а за цял ден е 112,14 лв.
- **Покриват се разходи за междуградски транспорт** на съдебните заседатели, живущи извън Община Варна. Не се покриват разходи за „Синя зона“ и градски транспорт.

Как да станете съдебен заседател?

- Съдилищата предварително определят **броя на съдебните заседатели**, необходими за съответния съд.
- **Общинските съвети** избират комисии, които обявяват процедура за набиране на кандидати.
- Процедурата за избор на съдебни заседатели и нейните правила се оповестява публично чрез медиите или на интернет страницата на съответните общински съвети **5 месеца преди изтичане** на мандата на съдебните заседатели.
- **Най-малко 10 на сто** от съдебните заседатели трябва да са с квалификация в областта на педагогиката, психологията и социалните дейности. Те участват по дела, когато подсъдимите са непълнолетни.

Как да станете съдебен заседател?

- Комисията към Общинския съвет изисква от кандидатите за съдебни заседатели **следните документи:**
 - ✓ Автобиография и мотивационно писмо;
 - ✓ Нотариално заверено копие от диплома за завършено образование;
 - ✓ Медицинско удостоверение, че лицето не страда от психическо заболяване;
 - ✓ Документ за извършена проверка по реда на Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия, ако са родени преди 16 юли 1972 г.;
 - ✓ Свидетелство за съдимост
 - ✓ Декларация, че отговарят на изискванията по чл. 67, ал. 3 от Закона за съдебната власт (не са съдебни заседатели в друг съд, не са общински съветници от съдебния район, ръководители на политически партии, коалиции или организации с политически цели, както и работещи в съд, прокуратура, следствени органи и МВР или в системата за национална сигурност, намиращи се в съдебния район).
 - ✓ Декларация по чл. 69, ал. 2 от Закона за съдебната власт (че не са избрани повече от два последователни мандата за съдебни заседатели към Окръжен съд - Варна).

Как да станете съдебен заседател?

- Комисията извърша проверка на документите на кандидатите.
- **Не се допускат кандидати**, които са съдебни заседатели в друг съд или са общински съветници от същия съдебен район, ръководители на политически партии, коалиции или организации с политически цели. Не се допускат също и работещи в съд, прокуратура, следствени органи и МВР или в системата за национална сигурност, намиращи се в същия съдебния район.
- Мандатът на съдебните заседатели е 4 години и започва да тече от датата на полагане на клетвата. Те **не могат да бъдат избирани за повече от два последователни мандата** към същия съд.

Полезна информация

- Закон за съдебната власт
- Наредба № 7 за съдебните заседатели
- Наръчник на съдебния заседател